

Poznejte s dětmi krajinu kolem řeky Ostružné

Erkunden Sie mit Kindern die Landschaft rund um den Fluss Ostružná

PAMÁTKY - PŘÍRODA - SLUŽBY - AKTIVITY

SEHENSWÜRDIGKEITEN – NATUR – DIENSTLEISTUNGEN – ERHOLUNG

Tento projekt byl spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.
Kofinanziert durch die Europäische Union aus dem Europäischen Fonds für regionale Entwicklung.
„Investice do vaší budoucnosti.“
„Investitionen in Ihre Zukunft.“

Neprodejný výtisk
Unverkäufliches Exemplar

Kolinec – Velhartice
Číhaň – Hlavňovice – Chlistov
Mokrosuky

▲ *Kolinecký kostel.*

Die Kirche in Kolinec.

▼ *Řeka Ostružná pod Velharticemi. / Der Fluss Ostružná unter Velhartice.*

Krajina, kterou se klikatí řeka Ostružná, je velmi pestrá a zajímavá. Najdeme v ní řadu památek i přírodních krás. Naši předci zde zanechali během mnoha staletí hluboké stopy. Nad řekou najdeme pozůstatky dávných hradišť i celou řadu středověkých tvrzí a pozdějších zámků. A nejen těch – krajina nese stopy židovského osídlení, dolování stříbra i lidové zbožnosti. To vše je pak ukryto v neporušené přírodě.

Ostružná, které se také někdy říká Pstružná, pramení na svahu vrchu Javorná u stejnojmenné šumavské obce v nadmořské výšce 938 m. Od svého pramene řeka míří k východu. Pod Keply teče na severozápad a za osadou Buchar se stáčí k severu. U Čachrova se pak znovu obrací na východ k obci Velhartice, kde na ostrohu nad levým břehem stojí dominanta zdejšího regionu – hrad Velhartice. Odtud pak řeka směřuje dále na severovýchod ke Kolinci. Zde se Ostružná stáčí k jihovýchodu a její tok zhruba po čtyřiceti kilometrech ukončuje v Sušici soutok s řekou Otavou.

▲ *Zámek v Mlázovech. / Das Schloss in Mlázovy.*

▲ *Zdejší krajina je vhodná pro cyklovýlety.*

Die Landschaft hier ist für Radtouren geeignet.

▲ *Renesanční křídlo velhartického hradu.
Der Renaissanceflügel der Burg in Velhartice.*

Obce, které leží při dolním toku řeky, se před časem spojily a založily „Dobrovolný svazek obcí Ostružná“. Ten tvoří městys Kolinec a obce Velhartice, Mokrosuky, Chlistov, Hlavňovice a Číhaň. Tyto obce pak společně realizují celou řadu projektů a jedním z nich je i projekt s názvem „Poznejte s dětmi krajinu kolem řeky Ostružné“, který vznikl díky finanční podpoře v rámci Dispozičního fondu v intencích Programu příhraniční spolupráce, Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007 – 2013. Jeho součástí je tato brožura a také informační film na DVD, který ji doplňuje.

Dieses Werbematerial behandelt die Denkmäler, Sehenswürdigkeiten und Aktivitäten auf dem Gebiet des Freiwilligen Bundes der Gemeinden Ostružná. Diesen Bund haben die Gemeinden am Unterlauf des Flusses Ostružná gegründet. Er besteht aus dem Markt Kolinec und den Dörfern Velhartice, Mokrosuky, Chlistov, Hlavňovice und Číhaň.

▲ *Velhartický kostel Narození Panny Marie.
Die Marienkirche in Velhartice.
▼ Stavení čp. 8 v Hlavňovicích.
Das Bauernhaus Nr. 8 in Hlavňovice.*

Velhartice

▼ *Velhartický kostel v sobě zahrnuje několik stavebních slohů. Die Kirche in Velhartice ist aufgrund ihrer verschiedenen Baustile sehenswert.*

Ve Velharticích většinu návštěvníků uchvátí malebný pohled na scenérii někdejšího městečka s hradem na návrší uprostřed zalesněných vrchů. První písemná zmínka o Velharticích pochází z roku 1318.

Obec se může pochlubit městskou památkovou zónou, ve které najdeme zajímavé ukázky městských i vesnických domů. Nejstarší zástavba městečka byla převážně dřevěná. Teprve později se postupně začaly objevovat částečně či zcela zděné domy. Původní podoba městečka je zachována v úsecích staré zástavby na severní a východní straně náměstí. Domy zde byly stavěny převážně ve štítové orientaci na úzkých gotických parcelách.

Přes mnohé neblahé stavební zásahy si Velhartice oproti jiným sídlům udržely svébytný a velmi působivý charakter malého agrárního pošumavského městečka se zvlněnou hladinou střech, stoupající od jihu z údolí Ostružné severním směrem k pomyslnému horizontu.

▲ *Centrum Velhartic od hradu. Das Zentrum von Velhartice von der Burg aus.*

Na náměstí s kašnou stojí původně pozdně románský kostel Narození Panny Marie, který je datován podle portálu v lodi kostela do počátku 13. století. Původní chrám byl kolem roku 1330 goticky přestavěn. Radikální přestavbou prošel kostel počátkem 16. století, kdy byla mimo jiné přistavěna i severní mohutná věž. Mnohých úprav však doznal i v dalších stoletích.

V jednom z domů na náměstí bylo nově otevřeno „Soukromé muzeum šumavských minerálů“. Najdete zde osobní nálezy minerálů z lokalit Šumavy, ale i zajímavé exponáty z nalezišť z celé ČR i ze zahraničí. Pod kostelem je „minimuzeum“ nářadí a dobových dokumentů černého řemesla s kovárnou. Jeho součástí je i restaurace.

Auf dem Marktplatz von Velhartice befindet sich die ursprünglich spätromanische Marienkirche aus dem Anfang des 13. Jahrhundert.

In einem der Häuser auf dem Marktplatz wurde ein Privatmuseum für Mineralien aus dem Böhmerwald neu eröffnet.

▲Malebné panorama obce a hradu. / Das malerische Panorama der Ortschaft und der Burg.

▲Kašna na náměstí. / Der Brunnen auf dem Marktplatz.

▲Malé kovářské muzeum s restaurací. / Das kleine „Schmiedemuseum“ mit einem Restaurant.

▼Muzeum šumavských minerálů. Das Museum für Mineralien aus dem Böhmerwald.

Velhartice

▼ *Tajemný kostel sv. Máří Magdalény. / Die geheimnisvolle St. Maria Magdalena Kirche.*

Velhartický hřbitovní kostel svaté Maří Magdalény, původně zasvěcený Božimu tělu, vznikl na okraji městečka ve druhé polovině 14. století. Počátkem 16. století byla přistavěna severovýchodní předsíň se sklípkovou klenbou. Významných úprav doznal i v 19. století. Kostel má zvláštní mystérium. Právě zde se měl odehrát děj pověsti, kterou literárně ztvárnil Karel Jaromír Erben ve své baladě „Svatební košile“. O kostel se starají členové „Občanského sdružení na záchranu kostela sv. Maří Magdalény“, kteří shromažďují finanční prostředky na opravy a pořádají zde akce.

Nedaleko odtud se nachází i veřejnosti nepřístupný hřbitov židovské komunity.

Ve Velharticích působí řezbář Karel Tittl. V jeho prodejně je vedle celé řady řezbářských skvostů k vidění i Velhartický betlém. Můžete si ho prohlédnout, pokud se vydáte z náměstí naučnou stezkou k chatě Jana Wericha. Malebnost Velhartic tohoto významného českého herce okouzila, a protože byl i vášnivým rybářem, nechal si svou chatu postavit u Ostružné. V roce 1938 mu ji navrhl Jiří Trnka.

▲ *Staré důlní dilo na Borku. / Der alte Grubenbau Borek.*
▲ *Chata Jana Wericha. / Das Wochenendhaus von Jan Werich.*

▲ Mlýny na jednom z malých přítoků řeky Ostružné.
Die Handmühlen auf einem der kleinen Zuflüsse des
Flusses Ostružná.

Cestou k Werichově chatě se z údolí Ostružné otvírají pěkné výhledy na hrad. Zavítáte na okraj přírodní rezervace Borek, kde si můžete prohlédnout staré důlní dílo – pozůstatek středověké těžby stříbra. Trasa naučné stezky je nenáročná a ocení ji zejména rodiny s dětmi.

Velhartice mají co nabídnout v každém ročním období – vedle krásné přírody a hlubokých lesů – je zde možnost koupání v rekreačním rybníku Bušek, sportování na víceúčelovém hřišti, možnost využití cyklotras a v zimě lyžařského vleku. Upravená sjezdovka je dlouhá 470 m.

Die St. Maria Magdalena Friedhofskirche wurde am Rande von Velhartice in der ersten Hälfte des 14. Jahrhunderts erbaut. Zu ihr existieren verschiedene Geistergeschichten.

In Velhartice wirkt der Holzschnitzer Karel Tittl, der die berühmte Weihnachtskrippe von Velhartice gefertigt hat. An seiner Werkstatt vorbei führt aus dem Dorfszentrum ein Lehrpfad in die umliegende Natur.

▲ Velhartický řezbář Karel Tittl
při práci.

*Der Holzschnitzer Karel Tittl aus
Velhartice bei seiner Arbeit.*

▼ Část velhartického betlému.
*Ein Teil der Weihnachtskrippe
von Velhartice.*

Velhartice

▼ *Návesní kaple sv. Antonína Paduánského v Chotěšově.
Die Dorfplatzkapelle des St. Antonin Paduánský in Chotěšov.*

Hrad Velhartice postavil v letech 1290 – 1310 Bohumil z Budčetic, zakladatel rodu pánů z Velhartic, z nichž se do historie zapsali zejména Bušek a jeho stejnojmenný syn, oba komorníci krále a císaře Karla IV. Jejich přátelství s císařem literárně zpracoval ve své „Romanci o Karlu IV.“ Jan Neruda.

V držení rodu pánů z Velhartic zůstal hrad do roku 1390, kdy sňatkem přešel do majetku Jana z Hradce, jehož syn Menhart, nejvyšší purkrabí Království českého, ukryl na hradě korunovační klenoty. Jádro hradu tvořily dva paláce, ke kterým se posléze přidala mohutná hranolová věž. Jediný přístup do ní byl po originálním spojovacím článku – velkém kamenném mostu, který ji spojil s palácem. Tomu se říká „Rajský dům“. Stavba mostu nemá v hradních areálech střední Evropy obdoby. Je dlouhý 32 m, široký 3 m a vysoký téměř 10 m. Na spodním nádvoří stály hospodářské stavby, z nichž nejvýraznější je dvouštitový pivovar.

V 15. století získal velhartické panství Zdeněk Lev z Rožmitálu, který pro městečko vymohl několik privilegií.

▲ *Palác „Rajský dům“ velhartického hradu.
Das Palais „Paradieshaus“ in der Burg Velhartice.*

V době třicetileté války hrad získal císařský generál Martin de Hoeff Huerta. Za něj byl vystavěn ve východní části horního nádvoří nový pozdně renesanční palác, jehož součástí se stal i jižní gotický palác.

Pro návštěvníky jsou na hradě k dispozici dva prohlídkové okruhy s průvodcem – jeden zaměřený na středověkou část hradu a druhý na zámeckou. V podhradí se nachází skanzen lidové architektury.

Kolem Velhartic najdeme různé kapličky, boží muka, zámečky, památné stromy a další zajímavosti.

Das Ortsbild prägt eine Burg, die in den Jahren 1290 – 1310 von den Herren von Velhartice erbaut wurde. Die Burg ist dank eines bestimmten architektonischen Elements berühmt geworden: einer steinernen Brücke, die den Turm mit dem Palast verbindet. In sämtlichen Burganlagen Mitteleuropas gibt es keine vergleichbare Brückenkonstruktion. Für die Besucher gibt es auf der Burg zwei verschiedene Rundgänge mit Führung.

▲Hradní nádvoří. / Der Burghof.

▲Unikátní most je dominantou Velhartic.

Die einzigartige Brücke prägt das Bild von Velhartice.

▲Aktivity pro nejmenší návštěvníky. / Aktivitäten für die kleinen Besucher.

▼Skanzen lidových staveb pod hradem. / Das Freilichtmuseum unter der Burg.

Velhartice

▼ *Barokní kostel Jména Panny Marie v Horách Matky Boží.
Die Barockkirche der Muttergottes.*

V Horách Matky Boží u Velhartic se v 16. století těžilo stříbro. Dominantou zdejšího rozlehlého náměstí je barokní kostel Jména Panny Marie, založený v roce 1637. Když dolování postupně upadlo, zanikl i význam městečka a zdejší obyvatelé se začali věnovat řemeslné činnosti.

Z Hor Matky Boží vychází naučná stezka, která zájemce provede po starých důlních dílech. Severně od osady byla v roce 1842 postavena kaple Proměnné Páně, ke které vede křížová cesta. Za pozornost zde stojí malé muzeum hornictví a starých lidových řemesel, které je otevřeno po domluvě v sezoně od dubna do října.

In der Nähe von Velhartice befindet sich die ehemalige Bergmannsstadt Hory Matky Boží - heute eine Teil von Velhartice - die eine interessante Geschichte besitzt. Einen Besuch wert sind auch ein kleines Bergbaumuseum hinter dem Gebäude der ehemaligen Schule und ein Lehrpfad, der Sie an alten Bergbstollen vorbeiführt.

▲ *Rybník Bušek. / Der Teich Bušek.*

▲ *Expozice muzea v Horách Matky Boží.*

Die Ausstellung des Museums in Hory Matky Boží.

▲ *Kolinecký kostel sv. Jakuba Většího. / Die Kirche des Hl. Jakob des Größeren.*

Kolinec má strategickou polohu mezi městy Klatovy a Sušice. Představuje centrum rozvíjející se rekreační oblasti napojené na síť cyklostezek a hipposteze s kvalitním kulturním a sportovním zázemím. Je sem dobré autobusové i vlakové spojení.

První písemná zmínka o Kolinci je z roku 1290. Tehdy bylo městečko majetkem českých královen. V okolí osadníci rýžovali zlato a těžili stříbro. Zdejší původně románský kostel sv. Jakuba Většího byl postaven kolem roku 1200. Presbytář je raně gotický, při barokní přestavbě v 18. století byl prodloužen a rozšířen. V roce 1854 byla ke kostelu přistavěna mohutná věž.

Der Markt Kolinec befindet sich in günstiger Lage zwischen den Städten Klattau (Klatovy) und Schüttenhofen (Sušice) und wurde zum Zentrum eines emporstrebenden Erholungsgebietes, das sowohl über ein Netz von Radwegen und Reiterwegen, als auch ein hervorragendes kulturelles und sportliches Umfeld verfügt. Das Ortsbild von Kolinec wird von der Kirche des Hl. Jakob des Größeren geprägt.

Kolinec

▼ *V zámeckém parku je malá naučná stezka.*

Im Schlosspark befindet sich ein kurzer Lehrpfad.

Kolinec

▼ *Historický most přes Ostružnou v Kolinci. / Die historische Brücke über Ostružná in Kolinec.*

Na náměstí pod kostelem dodnes stojí několik původních městských domů. Na místě dnešní základní školy stávala už ve středověku tvrz, kterou v roce 1565 představěl na renesanční zámek Václav Vintř z Vlčkovíc. Později byl zámek ještě několikrát přestavován – barokně, empírově a nakonec v letech 1967 – 1969 pro potřeby školy. Základní škola je zde doposud. Za zámek se pak nachází pozůstatky panského dvora, kde v 19. století fungovala sýrárna, pivovar a lihovar.

V budově zámku byla v roce 2012 otevřena stálá expozice, věnovaná bohaté regionální historii, kterou uspořádalo Muzeum Šumavy v Sušici.

Za zámek se nachází park, který získal romantickou podobu po roce 1838, kdy převzala kolinecké panství hraběcí rodina Taaffe, sídlící na zámku v Nalžovech. V roce 2012 prošel zámecký park revitalizací a je v něm instalována malá naučná stezka. Ta zájemce seznámí se zdejšími přírodními zajímavostmi, s jeho původní podobou a kolineckým židovským osídlením.

▲ *Starobylý židovský hřbitov. Der uralte Judenfriedhof.*

V rohu parku se vypíná mohutné skalko, pod kterým se nachází dvě studánky, z nichž jedna je schována v drobné kamenné stavbičce zahroubené ve svahu. K té se váže pověst o zázračném uzdravení dívky Filipinky.

Nedaleko parku se v prudkém svahu rozkládá volně přístupný židovský hřbitov, založený údajně už ve 14. století. Odtud se naskýtá krásný pohled na střed Kolince s kostelem sv. Jakuba Většího. Někdejší židovské osídlení v městečku připomíná několik přestavěných židovských domů a místo, kde stávala synagoga.

An der Stelle der heutigen Grundschule befand sich bereits im Mittelalter eine Festung, und später stand dort ein Schloss. Im Schlossgebäude wurde im Jahr 2012 eine Dauerausstellung über die regionale Geschichte eröffnet. Im gepflegten Schlosspark befindet sich ein kurzer Lehrpfad. Unweit des Parks erstreckt sich auf dem steilen Hang ein frei zugänglicher Judenfriedhof, der angeblich bereits im 14. Jahrhundert gegründet wurde.

▲ *Stálá expozice o historii Kolince. / Die Dauerausstellung über die Geschichte von Kolince.*

▲ *Zámek (škola). / Das Schloss (heutzutage eine Schule).*

▲ *Studánka „Filipinka“ v parku. Der Brunnen „Filipinka“ im Park.*

▼ *Zámecký park s naučnou stezkou. / Der Schlosspark mit dem Lehrpfad.*

Kolinec

▼ *Kolinecké koupaliště nabízí řadu atrakcí.
Das Schwimmbad in Kolinec bietet viele Attraktionen.*

Chloubou Kolinec je moderní areál koupaliště a sportoviště. První veřejný bazén byl vybudován u řeky Ostružné už ve dvacátých letech 20. století. Zákla-
dy sousedního sportovního areálu Koli-
nečtí položili v roce 1934, kdy bylo po-
staveno vedle koupaliště fotbalové hřiště.
Areál pak prošel ještě celou řadou dal-
ších úprav. V roce 2010 zde Kolinečtí
vybudovali víceúčelové hřiště i dětské
hřiště. Zásadní proměnu areálu přinesl
v roce 2014 projekt s názvem „Revita-
lizace koupaliště a rozšíření sportovního
areálu v Kolinici“. Všechny bazény mají
nyní vlastní recirkulaci vody a vodu pro
sprchy ohřívá solární systém. Nechybí
ani informační totem s malou meteostani-
cí a snímání areálu webkamerou. Městys
zde instaloval také lezeckou stěnu, vy-
tvořil hřiště na petanque a zmodernizoval
veškeré zázemí v podobě nové pokladny,
přístřešku pro kola, sociálního zařízení
a převlékacích kabin. Novinkou je i vyu-
žití areálu v zimě, kdy zde bude k dispo-
zici kluziště. Navíc v okolí Kolinec budou
strojově upravovány zimní běžecké trasy.

▲ *Lezecká stěna a dětské hřiště ve sportovním areálu.
Die Kletterwand und der Kinderspielplatz im Sport-
areal.*

▲ *Pramen řeky Úslavy u Lukoviště.
Die Quelle des Flusses Úslava bei Lukoviště.*

Ve zdejší členité krajině se vyskytuje velké množství chráněných živočišných a rostlinných druhů. Nedaleko Lukoviště se nachází pramen řeky Úslavy. Na kopci Vidhošť (s nadmořskou výškou 759 m), který se vypíná nad Kolincem, jsou v lese ukryty drobné práce zdejších kameníků – medvídek a lavice s vykukující hlavou hada. V krajině najdete i řadu památných stromů, jako je například lípa velkolistá v obci Sluhov.

Der Stolz von Kolinec sind eine moderne Badeanlage und ein Sportplatz. Den Sportplatz bilden ein Mehrzweck- und ein Fußballplatz, ein Tennisplatz, eine Kletterwand und ein Spielfeld für Petanque.

Und das ist längst nicht alles, was man in der Umgebung von Kolinec sehen kann. In der hiesigen, abwechslungsreichen Landschaft kann man eine Menge Tier- und Pflanzenarten entdecken. Bei Lukoviště findet man die Quelle des Flusses Úslava, oder auf dem Berg Vidhošť kann man die Arbeiten verschiedener lokaler Steinmetzer bewundern.

▲ *Kamenný medvídek na Vidhošti. / Der steinerne Bär bei Vidhošť.*

▼ *Centrum Kolince od židovského hřbitova. / Das Zentrum von Kolinec vom Judenfriedhof aus.*

Kolinec

▼ *Pohádková chalupa v Mlázovech. / Das Märchenhaus bei Mlázovy.*

V Kolinci a okolí najdete řadu možností k ubytování a stravování. Pro tento účel bylo zrekonstruováno i několik zámků a tvrzí v okolí – v Mlázovech je to zámecký penzion „Holiday Park Mlázovy“ či tvrz a zámek v Jindřichovicích, kde najdete penzion „Tvrz Chroust“ a „Zámek Jindřichovice“. Stojí hned vedle sebe a kousek od nich je nenápadná kaplička sv. Václava, ke které kdysi směřovala poutní procesí. Zámečky a tvrze se dochovaly také v Boříkovech, Hradišti, Malonicích, Podolí, Tajanově a Ujčíně.

V Mlázovech mají stylovou westernovou restauraci „U podkovy“ a rodiny s dětmi by neměly minout expozici v mlázovské „Pohádkové chalupě“. Spatří zde postavičku víly Šumavy, skřítky a další šumavské pohádkové bytosti. Na expozici navazuje rozsáhlý venkovní areál, kde naleznete pohádkovou stezku skřítků, tůňku „U vodníčka Fialy“, šatlavu „Mravenčkov“ či pohádkový golfík. Děti si můžou nakreslit nebo vymodelovat svoji pohádkovou postavičku či zhlédnout divadelní představení.

▲ *Pohled na střed Ujčína se zámekem a kaplí sv. Václava. / Der Blick auf die Mitte von Ujčín mit dem Schloss und der St. Wenzels Kapelle.*

▲Tvrz (nahore) a zámek v Jindřichovicích slouží jako penziony. / Die Festung (oben) und das Schloss in Jindřichovice dienen als Pensionen.

Na návštěvníky čeká také „Poznávací stezka Mlázovskem“.

V nedalekém Podolí stojí za pozornost western ranč, který nabízí stylové ubytování a vyjíždky na koních.

In Kolinec und Umgebung stehen Ihnen eine große Anzahl an Unterkunfts- und Verpflegungsmöglichkeiten zur Verfügung. Zu diesem Zweck wurden auch einige Schlösser und Festungen in der Umgebung restauriert. In Mlázovy gibt es die Schlosspension Holiday Park Mlázovy, in Jindřichovice befinden sich die Pensionen „Festung Chroust“ oder „Schloss Jindřichovice“. Kleine Schlösser und Festungen blieben auch in Boříkovy, Hradiště, Malonice, Podolí, Tajanov und Ujčín erhalten.

Es lohnt sich auch das Märchenhaus in Mlázovy zu besuchen, oder die Western-Ranch in Podolí, die eine stilvolle Unterkunft sowie Pferdeausritte bietet.

▲Z expozice v „Pohádkové chalupě“ v Mlázovech.

Aus der Ausstellung im Märchenhaus in Mlázovy.

▼V malonickém zámku jsou dnes byty a hasičská klubovna. Im Schloss in Malonice befinden sich heutzutage Wohnungen und der Klubraum der Feuerwehr.

Mokrosuky

▼ *Kaple sv. Václava v Mokrosukách. / Die St. Wenzels Kapelle in Mokrosuky.*

Obci Mokrosuky dominuje architektonicky zajímavý renesanční zámek. První zmínku o obci najdeme v historických pramenech v roce 1418, kdy byla součástí velhartického panství. Připomíná se zde mlýn, dvůr a později i tvrz. Při rozdělení panství kolem roku 1560 byla ves připojena ke kolineckému statku Václava Vintíře z Vlčkovíc. Pak se zde připomínají Perglarové z Perglasu. Během třicetileté války byl výnos ze statku používán pro císařský pluk Martina de Hoeff Huerty, který získal Velhartice. Roku 1679 se majitelem Mokrosuk stal Arnošt Vojtěch Račín a ves byla připojena k panství Hrádek. Vodní tvrz byla ve vsi postavena někdy v 15. století. Později byla přestavěna a rozšířena do podoby dnešního renesančního zámku. Ve druhé polovině 20. století sloužil zámek veřejným účelům. Nyní je v soukromém vlastnictví.

Vedle zámku stojí kaple sv. Václava z 19. století.

Nejznámějším rodákem Mokrosuk je prof. MUDr. Václav Vojta (1917 – 2000), dětský neurolog, který se výrazně

▲ *Dub letní při východním okraji obce. Die Stieleiche am östlichen Rand der Ortschaft.*

zasloužil o rozšíření znalostí v oboru dětské neurologie a kineziologie. Je autorem metody reflexní lokomoce, které se říká také „Vojtova metoda“. Ta se používá především k léčbě dětí s dětskou mozkovou obrnou.

V Mokrosukách a okolí najdeme několik památných stromů. Přibližně šestisetletá lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*) roste na západním okraji vsi při silnici na Hory Matky Boží u bývalého hospodářství „u Pavlíčků“, které nyní slouží jako rekreační chalupa. Za války prý bylo do dutiny v jejím kmenu ukryváno obilí. U lípy se měla zjevovat v podobě mlhavého přízraku vyhnaná dcera jednoho ze zámeckých pánů.

Přibližně čtyřsetletý dub letní (*Quercus robur*) najdeme na východním konci vsi u fotbalového hřiště a křižovatky cest do Lešišova a na Sušici. Pod mokrosukým dubem jsou prý pochováni švédští vojáci z třicetileté války. Nedaleko stromu má být i hrob obětí moru ze Sušicka. Těmto místům se proto říká „Na hřbitov“ nebo „U svítících hlav“.

▲Renesanční zámek. / *Das Renaissanceschloss.*
▲Památná lípa pamatuje počátky obce. / *Die uralte Linde erinnert an die Anfänge der Ortschaft.*

▲Svatý obrázek v dutině památné lípy. / *Das heilige Bild im Stamm der uralten Linde.*

▼Pohled na Svatobor od Mokrosuk. / *Der Blick auf Svatobor von Mokrosuky aus.*

Mokrosuky

Obec Mokrosuky spravuje také dvě osady – Lešišov a Pozorku. Na návsi v Lešišově upoutá kaplička a nedaleko ní nedávno postavený památník osvobození americkou armádou v roce 1945. Také v Lešišově narazíme na památnou lípu, která je třetí nejmohutnější lípou malolistou v západních Čechách.

▼ *Sloupková boží muka u zámku.
Die Martersäule beim Schloss.*

In Mokrosuky zieht ein architektonisch interessantes Renaissanceschloss den Besucher in seinen Bann. Die ersten Erwähnungen der Ortschaft sind in historischen Quellen aus dem Jahr 1418 zu finden.

In Mokrosuky und Umgebung gibt es auch einige bemerkenswerte Bäume. Eine ungefähr sechshundert Jahre alte Sommerlinde (*Tilia platyphyllos*) wächst am Westrand des Ortes an der Straße in Richtung Hory Matky Boží. Eine rund vierhundert Jahre alte Stieleiche (*Quercus robur*) finden wir am östlichen Ende des Dorfes beim Fußballplatz an der Kreuzung der Wege nach Lešišov und Sušice. Außerdem finden wird eine uralte Linde in Lešišov.

▲ *Náves s kapličkou v Lešišově.
Der Dorfplatz mit der Kapelle in Lešišov.
▲ *Pohled na Mokrosuky. / Der Blick auf Mokrosuky.**

▲ *Hlavňovický kostel sv. Jana Nepomuckého.
Die Kirche des Heiligen Johannes von Nepomuk
in Hlavňovice.*

Hlavňovice leží v krásné přírodě pod přírodním parkem Kochánov. Obec byla založena snad už ve 13. století a až do 16. století byla součástí panství hradu Velhartice či dalších okolních statků. Za zakladatele tvrze v Hlavňovicích je považován Zikmund Doupovec z Doupova, který z Hlavňovic učinil samostatný statek. V roce 1572 se psal již s přídomkem „na Hlavňovicích“. Ten posléze ves prodal Anně Kocové, rozené Bohuchvalové z Hrádku, manželce Dětleba Koce z Dobrše na Volšovech. Jejich rod se zde pak udržel dalších 300 let.

Dominantou návsi je pozdně barokní kostel sv. Jana Nepomuckého z let 1799 – 1808. Jedná se o jednoduchý venkovský kostelík horského typu s jednou lodí, na kterou navazuje pravoúhlý presbytář se sakristií a oratoří v patře. V sousedství stojí přízemní fara. Vedle stojí budova základní a mateřské školy, na kterou navazuje obecní úřad. Škola prošla v roce 2012 kompletní rekonstrukcí. V sousedství stojí zajímavá barokní kaple sv. Vojtěcha z roku 1707.

Hlavňovice

▼ *Mlýn v Milínově.
Die Mühle in Milínov.*

Hlavňovice

▼ Zámek v Horním Staňkově.
Das Schloss in Horní Staňkov.

K hlavňovické větvi šlechtického rodu Koců se váže i jeden zajímavý příběh, který se skutečně stal. Jeho hrdinou byl majitel zdejšího zámku Inocenc Anton Koc, který si vzal o dvacet let mladší prostou venkovskou dívku Terezií Chalupskou z nedaleké Suché. Připomíná to tak jeden mnohem starší a známější nerovný svazek českého knížete Oldřicha a jeho selky Boženy. Manželé Kocovi měli pět dětí, z nichž Ferdinand Ernst Antonín převzal Hlavňovice. Později rod sňatky splynul s rodinou Pelikánů a ta posléze se zdejším selským rodem Waldmannů.

Zámek byl ve druhé polovině čtyřicátých let 20. století znárodněn a společně s hospodářským areálem ho využívalo zdejší jednotné zemědělské družstvo.

Další zámeček najdeme v nedalekém Horním Staňkově. Ten zrekonstruoval filmový režisér, animátor a výtvarník Jan Švankmajer.

Na Hlavňovice přímo navazuje ves Milínov, kde stojí za pozornost někdejší vodní mlýn.

▲ Kaplička v Čeleticích.
Die Kapelle in Čeletice.

▲ *Z přírodního parku Kochánov.
Aus dem Naturpark in Kochánov.*
▲ *Budova školy. / Das Schulgebäude.*

V okolí pak najdeme několik více, osad obce Hlavňovice. V jedné z nich, Čeleticích, narazíte na hezkou kapličku. V osadě Zvíkov se dochovalo typické šumavské stavení čp. 3, které pochází patrně z poloviny 18. století.

Nad obcí se rozkládá přírodní park Kochánov. Toto území bylo vyhlášeno v roce 1985 jako oblast klidu a v roce 1994 získalo status přírodního parku. Do parku o rozloze 81 km² spadá horní tok řeky Ostružné po Zahálku u Velhartic. Dá se říci, že přírodní park je ideálním místem pro pěší vycházky a cykloturistiku.

Das Dorf Hlavňovice liegt in Mitten der herrlichen Natur des Naturparks Kochánov. Die Gemeinde wurde wahrscheinlich bereits im 13. Jahrhundert gegründet.

Den Dorfplatz prägt die Spätbarockkirche des Heiligen Johannes von Nepomuk, die zwischen 1799 – 1808 entstand. Neben der Kirche befinden sich die Gebäude der Grundschule und des Kindergartens und daneben das Gemeindeamt.

Das Schloss in Hlavňovice ist zurzeit verfallen und unzugänglich.

▲ *Kaplička u obecního úřadu.
Die Kapelle neben dem Gemein-
deamt.*

▼ *Hlavňovický kulturní dům.
Das Kulturhaus in Hlavňovice.*

Chlistov

▼ Chlistovský kostel s někdejší farou. / Die Kirche in Chlistov mit dem ehemaligen Pfarrhaus.

Chlistov najdeme v malebné kotlině ohraničené mohutným hřebenem Boudovky s nadmořskou výškou 722 m n. m. a dalšími vrchy – Hůrkou, Bukovečkem, Hájem a Horou.

Ves je poprvé připomínána ve výčtu majetku klatovského děkanství už kolem roku 1350. Její založení však můžeme hypoteticky klást až na přelom 12. a 13. století.

Z roku 1471 je zpráva o chlistovské tvrzi, kterou tehdy držel s částí vsi Petr Čejka z Chlistova. Pak zde sídlila i celá řada dalších rodů – Lehomští, Štěnovští z Kadova, Netvorští z Březí, Grügelhornové a další. Stará gotická tvrz byla později renesančně přestavěna a nakonec přeměněna na barokní jednopatrový zámeček. Stával v hospodářském dvoře, nyní už zámecká budova neexistuje.

Ves byla v minulosti často rozdělena mezi několik majitelů. Třeba v 17. století byl jeden díl vsi připojen k týneckému panství, druhý k malonickému statku a třetí patřil majitelům zdejšího zámečku.

▲ Dětské hřiště na návsi.

Der Kinderspielplatz auf dem Dorfplatz.

▲ Rekreační rybník. / Teich mit Bademöglichkeit.

▲ *Na chlistovské návsi.
Auf dem Dorfplatz von Chlistov.*

Nejvýraznější památkou obce je gotický kostel Povýšení sv. Kříže. Jeho jádro však zřejmě vzniklo ještě v románském slohu. O tom by svědčila skutečnost, že původní věž kostela, zničená požárem v první polovině 19. století, měla v patře románská okna. Současnou podobu kostel získal úpravou v letech 1898 až 1899, kdy byla přistavěna i nová věž.

Škola byla založena v obci zřejmě už na sklonku 18. století. V roce 1978 se ji obec rozhodla uzavřít kvůli nedostatku žáků. V zástavbě Chlistova se dochovalo několik pěkných ukázek roubených vesnických domů.

Die auffälligste Sehenswürdigkeit von Chlistov, die bereits um 1350 das erste Mal erwähnt wurde, ist die gotische Kirche der Erhebung des Heiligen Kreuzes. Der Kern der Kirche entstand jedoch offensichtlich noch im romanischen Stil.

Die Dorfschule wurde Ende des 18. Jahrhunderts gegründet. Sie wurde jedoch im Jahr 1978 aufgelöst. In einem der Gebäude sind heute die Büroräume des Gemeindeamts zu finden.

▲ *Kostel Povýšení sv. Kříže.
Die Kirche der Erhebung des
Heiligen Kreuzes.*

▼ *V obci se dochovalo několik
typických roubených chalup.
In der Ortschaft blieben ein paar
typische Blockbauten erhalten.*

Chlistov

▼ Zrekonstruovaná brána chlistovského hřbitova.

Das rekonstruierte Tor des Friedhofs in Chlistov.

V Chlistově žila v 19. století poměrně velká židovská komunita, která zde měla od roku 1834 synagogu se školou. Synagoga byla zbořena v polovině šedesátých let 20. století. Pod vrcholem kopce Bukovečku je dnes volně přístupný židovský hřbitov založený v roce 1869.

Na opačné straně obce najdeme ve svahu křesťanský hřbitov z roku 1860, který je pečlivě udržovaný. Obec v roce 2014 dokončila jeho rekonstrukci, v rámci které opravila vstupní bránu a vybuodovala nový přístup.

U obce se nachází rekreační rybník s možností koupání. Chlistov je rájem chalupářů – chatová osada zde vznikla v roce 1966. Je zde hostinec a možnost ubytování. V okolí je krásná příroda.

Unter dem Gipfel des Berges Bukoveček liegt heutzutage ein frei zugänglicher Judenfriedhof, der im Jahr 1869 gegründet wurde. Der christliche Friedhof aus dem Jahr 1860 ist gut gepflegt.

Unweit der Ortschaft befindet sich ein Teich mit guter Bademöglichkeit.

▲ Židovský hřbitov pod vrcholem Bukovečku.
Der Judenfriedhof unter dem Gipfel von Bukoveček.

▲ *Celkový pohled na Číhaň.
Der Gesamtblick auf Číhaň.*
▲ *Bývalá škola. / Die ehemalige Schule.*

První zmínky o Číhani se datují do konce 15. století, kdy ves patřila k zelenohorskému panství pánů ze Šternberka. V roce 1601 Číhaň získal Zdislav Jindřich Vintř z Vlčkovic, který ji připojil ke Kolinci. Posléze ves připadla Vilému Albrechtovi Krakovskému z Kolowrat, který ji začlenil do svého rozsáhlého týneckého panství. K tomu také patřila až do roku 1849.

Konec 19. století přinesl obci celou řadu pozitivních změn – v roce 1885 propojila Číhaň s Kolincem nová silnice, o čtyři roky později, v roce 1889, byl v obci založen hasičský sbor a konečně v roce 1893 zde byla otevřena na prostorné návsi nová dvoutrídňá škola. Škola prošla v roce 2004 rekonstrukcí a nyní jsou v ní byty.

Číhaň kann auf seinen weitläufigen Dorfplatz wirklich stolz sein. Die ersten Erwähnungen über Číhaň werden gegen Ende des 15. Jahrhunderts datiert. Damals gehörte das Dorf zum Plánicko-Zelenohorský Herrnsitz der Herren von Stemberg.

Číhaň

▼ *Pomník vojáků padlých v první světové válce.*

Das Ehrenmal der Soldaten aus dem Ersten Weltkrieg.

Čihaň

▼ *Stojan s turistickou mapou na návsi. / Ein Ständer mit der Wanderkarte auf dem Dorfplatz.*

V době první světové války pobýval v Čihani na letním bytě ve škole český básník a prozaik Antonín Sova. Za svého pobytu zde napsal báseň „Obrázek z Čihaňe“, kterou básník zařadil do své sbírky „Zpěvy domova“.

Nedávno byla zrekonstruována také budova obecního úřadu. V roce 2007 obec dokončila víceúčelové hřiště za koupalištěm a o rok později zde vznikl i krytý parket pro pořádání sezónních kulturních a sportovních akcí.

V roce 2009 byla zveleběna náves, která dostala novou parkovou úpravu. Za povšimnutí zde stojí socha sv. Jana Nepomuckého, zvonička a památník padlých, který zdejší obyvatelé postavili v roce 1926 k uctění vojáků padlých v první světové válce za peníze z veřejné sbírky a za podpory obce. Vytvořili ho místní kameníci z žulového kamene. Žula se u obce lámala, a tak se mnoho zdejších mužů dříve živilo opracováváním kamene. Ten se používal na stavby silnic i pro výstavbu ve městech. Dnes už je to jen historie.

▲ *Zákoutí návsi se zvoničkou.
Der Glockenturm auf dem Dorfplatz.
▲ Čihaňské koupaliště. / Das Schwimmbad in Čihaň.*

▲ *Kaplička Panny Marie v Pláničce.*
Die Marienkapelle in Plánička.

Od roku 1848 patří k Číhani také neda-
leké osady Nový Dvůr a Plánička, kde je
na malé návsi k vidění malebná kaplička
Panny Marie.

Sehenswert sind auf dem Dorfplatz
mit seiner gepflegten Parkfläche die Sta-
tue des Heiligen Johannes von Nepomuk,
ein Glockenturm und ein Ehrenmal.

Das Gebäude der ehemaligen Schu-
le wurde im Jahr 2004 renoviert und so
befinden sich hier heute Wohnungen. Vor
kurzem wurde auch das Gebäude des Ge-
meindeamts restauriert. Im Jahr 2007
hat die Gemeinde den Bau eines Mehrz-
weckspielplatzes hinter der Badeanlage
beendet.

Seit 1848 gehören zu Číhaň auch die
nahe gelegenen Ortschaften Nový Dvůr
und Plánička, wo man auf dem Dorfplatz
eine malerische Kapelle der Mutter Gottes
besichtigen kann.

▲ *Socha sv. Jana Nepomuckého.*
*Die Statue des Heiligen Johan-
nes von Nepomuk.*

▼ *Budova obecního úřadu.*
*Das Gebäude des Gemeinde-
amts.*

Poznejte místa na fotografiích

Erkennen Sie die Orte
auf den Bildern

▼ Rozkvetlé blatouchy na břehu
Ostružné.
Aufgeblühte Butterblumen auf
dem Ufer von Ostružná.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

1. kostel v Mlázověch 2. kaple sv. Václava v Újčíně 3. expozice muzea v Horách Matky Boží 4. hrad Velhartice 5. staré dluhí dílo u Velhartic 6. velhartický betlém 7. pomník osvobození v Lešišově 8. kostel v Chlístově 9. zámek v Mokrosukách 10. naučná stezka v Kolíně 11. u bývalé školy v Čihani 12. židovský hřbitov v Chlístově 1. die Kirche in Mlázovy 2. die St. Wendel Kapelle in Újčín 3. die Exposition des Museums in Hory Matky Boží 4. die Burg Velhartice 5. der alte Grubenbau bei Velhartice 6. die Weinhachschruppe von Velhartice 7. das Ehrenmal in Lešišov 8. die Kirche in Chlístov 9. das Schloss in Mokrosuky 10. der Lehrpfad in Kolíne 11. bei der ehemaligen Schule in Čihani 12. der Judentfriedhof in Chlístov.

Partnerem tohoto projektu „Dobrovolného svazku obcí Ostružná“ je bavorské město Winzer. To leží v bývalé vinařské oblasti v okrese Deggendorf. Ve Winzeru a jeho okolí najdeme řadu nádherných pamětihodností i zajímavostí, které stojí za návštěvu. Dominantou města je zřícenina hradu na Schlossbergu z 11. století.

Pěkným výletním místem je i chráněná krajinná oblast „Winzerské jíloviště“. Její jádro tvoří největší slepé rameno Dunaje v Dolním Bavorsku s rozlehlými mokřady a jesepey s rákosovými porosty.

Za návštěvu rozhodně stojí místní hvězdárna na hoře Pledlberg. Ta zde byla postavena v roce 2005 a každoročně sem zavítá více než 3000 návštěvníků.

Jedním z mála technických muzeí v Německu, které svým návštěvníkům nabízí vedle poučení i zábavu a skvělé zážitky, je „Muzeum cihly a vápna“ ve Flintsbachu. V okolí se nachází nenáročná turistická trasy. Při prohlídce Winzeru objevíte ještě mnohé a určitě jeho návštěvu nebudete litovat.

Winzer

▼ *Hvězdárna na hoře Pledlberg.
Die Sternwarte auf dem Berg
Pledlberg.*

▲ *Letecký pohled na Winzer.
Das Luftbild von Winzer.*
▲ *Zřícenina hradu. / Die Burgruine.*

Kolinec

www.kolinec.cz

Velhartice

www.velhartice.cz

Chlistov

www.chlistov.cz

Čihaň

www.cihan.cz

Hlavňovice

www.hlavnovice.cz

Mokrosuky

www.mokrosuky.cz

Winzer

Vydal Dobrovolný svazek obcí Ostružná
v roce 2014

Realizace: Ing. Martin Kříž